

Gamma Fonksiyonu: $\Gamma(n) = \int_0^{\infty} x^{n-1} e^{-x} dx$ integrali, $n > 0$ için yakınsaktır, $n \leq 0$ için ise iraksaktır.

Örnek 10: $n \in \mathbb{N}$ için $\Gamma(n) = (n-1)!$ olduğunu gösteriniz.

Çözüm:

$$\begin{aligned}
\Gamma(n) &= \int_0^{\infty} x^{n-1} e^{-x} dx \\
&= \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t x^{n-1} e^{-x} dx \\
&= \lim_{t \rightarrow \infty} \left\{ (x^{n-1} e^{-x}) \Big|_0^t + \int_0^t (n-1) x^{n-2} e^{-x} dx \right\} \\
&= \lim_{t \rightarrow \infty} \left\{ -\frac{t^{n-1}}{e^t} + 0 \right\} + \lim_{t \rightarrow \infty} (n-1) \int_0^t e^{-x} x^{n-2} dx \\
&= (n-1) \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t x^{n-2} e^{-x} dx \\
&= (n-1) \underbrace{\int_0^{\infty} x^{n-2} e^{-x} dx}_{\Gamma(n-1)}
\end{aligned}$$

Yukarıdaki yöntemi $\Gamma(n-1)$ 'e uygularsak,

$$\begin{aligned}
\Gamma(n) &= (n-1)(n-2)\Gamma(n-2) \\
&= (n-1)(n-2)\dots \underbrace{1}_{1} \Gamma(1) \\
\Gamma(n) &= (n-1)! \\
\Gamma(n+1) &= n!
\end{aligned}$$

NOT: $\forall t > 0$ için $\Gamma(t) = \frac{1}{t} \Gamma(t+1)$ olduğu biliniyor.

Bundan yararlanarak Γ fonksiyonunun tanım kümesi daha da genişletebiliriz. Eğer $-1 < t < 0 \implies 0 < t+1 < 1$ olduğundan $\Gamma(t+1)$ integrali mevcuttur. Yukarıdaki nottan $\Gamma(t)$ mevcuttur. Demek ki $-1 < t < 0$ için $\Gamma(t)$ mevcuttur.

Benzer şekilde $-2 < t < -1 \implies \Gamma(n+1)$ anlamlıdır (mevcut). Benzer yöntem ile $-n < t < -n+1 \implies \Gamma(t)$ anlamlıdır.

Böylece Γ fonksiyonunun tanım kümesini $\mathbb{R} \setminus \{0, -1, -2, \dots\}$ olarak alabiliriz.

Örnek 11: $\int_0^{\infty} e^{-x^2} dx = \frac{\sqrt{\pi}}{2}$ olduğu biliniyor. Buna göre $\Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = ?$

Çözüm: $\Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = \int_0^{\infty} x^{-\frac{1}{2}} e^{-x} dx = \int_0^{\infty} \frac{e^{-x}}{\sqrt{x}} dx \quad (x = t^2 \implies dx = 2t dt)$

$$= \int_0^{\infty} (t^2)^{-\frac{1}{2}} e^{-t^2} 2t dt$$

$$= 2 \int_0^{\infty} t^{-1} t e^{-t^2} dt$$

$$= 2 \frac{\sqrt{\pi}}{2}$$

$$= \sqrt{\pi}$$

Ödev: Yukarıdaki integralden yararlanarak $\Gamma\left(\frac{3}{2}\right)$ 'yi hesaplayınız.

Beta Fonksiyonu: $\beta(m, n) = \int_0^1 x^{m-1} (1-x)^{n-1} dx$ integrali $m > 0$ ve $n > 0$ için yakınsaktır. Diğer durumlarda iraksaktır.

Ayrıca,

$$1) \beta(m, n) = \beta(n, m)$$

$$2) \beta(m, n) = 2 \int_0^{\pi/2} \sin^{2m-1} \theta \cos^{2n-1} \theta d\theta$$

sağlanır, gösteriniz.

NOT: $\beta(m, n) = \frac{\Gamma(m) \Gamma(n)}{\Gamma(m+n)}$ bağıntısı gerçekleşir.

Örnek 12: $\int_0^1 x^4 (1-x)^3 dx$ integralini hesaplayınız.

Çözüm: $\beta(m, n) = \int_0^1 x^{m-1} (1-x)^{n-1} dx$

$$m - 1 = 4 \implies m = 5$$

$$n - 1 = 3 \implies n = 4$$

O halde, $\beta(5, 4) = \frac{\Gamma(5) \Gamma(4)}{\Gamma(5+4)} = \frac{4!3!}{8!} = \frac{1}{280}$

Ödev: $\int_0^2 \frac{x^2}{\sqrt{2-x}} dx$ integralini hesaplayınız.